

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВОЛИНСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ СПІЛКИ ДИЗАЙНЕРІВ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКА ОБЛАСНА НАЦІОНАЛЬНА СПІЛКА ХУДОЖНИКІВ УКРАЇНИ
ЛЮБЛІНСЬКА ПОЛІТЕХНІКА
МОСКОВСЬКИЙ ХУДОЖНО-ПРОМИСЛОВИЙ ІНСТИТУТ
БРЕСТСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МІЖНАРОДНИЙ НЕЗАЛЕЖНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МОЛДОВИ

№ 6
2010

ВІСНИК

ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ

**СИНТЕЗ ДИЗАЙНУ
І МИСТЕЦТВА
В ОСВІТЯНСЬКОМУ
ПРОСТОРІ**

І Міжнародна науково-практична конференція

Луцьк 2010

МИСТЕЦТВОЗНАВСТВО

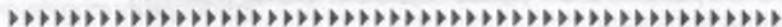
Міністерство освіти і науки України

Харківська державна академія
дизайну і мистецтв

№ 6

ВІСНИК

Харківської державної
академії дизайну і мистецтв

ХАРКІВ 2010

Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтва:
Зб. наук. пр. / За ред. Даниленка В.Я. – Харків: ХДАДМ, 2010. – № 6. – 136с.
(укр., рос., англ. мов.)

У віснику подано матеріали за результатами наукових досліджень проблем технічної естетики, дизайну, архітектури, образотворчого мистецтва, а також застосування новітніх технологій у мистецтвознавстві.

Збірник розрахований на пошукувачів вчених ступенів і звань, викладачів, науковців.

Видається за рішенням Вченої ради Харківської державної академії дизайну і мистецтв (протокол № 7 від 28.03.2007 р.).

Збірник є фаховим виданням з мистецтвознавства та архітектури (бюл. ВАК України, 2002. - № 9. - С. 9).

Видання зареєстровано ISSN International Centre (Paris, FRANCE): ISSN 1993-6400 (Print), ISSN 1993-6419 (Online).

Збірник реферується та відображується у базах даних

«Джерело» (Україна) [<http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/urzh/index.html>]

Загальнодержавна реферативна база даних «Україніка наукова»

[<http://www.nbuv.gov.ua/db/ref.html>].

Головний редактор: Даниленко В.Я., член-кореспондент Академії мистецтв України, доктор мистецтвознавства, професор;

Заступник головного редактора: Єрмаков С.С., доктор педагогічних наук, професор

Редакційна колегія:

1. Боднар О.Я.	доктор мистецтвознавства, професор;
2. Гребенюк Н.Є.	доктор мистецтвознавства, професор;
3. Зборовець І.В.	доктор мистецтвознавства, професор;
4. Селівачов М.Р.	доктор мистецтвознавства, професор;
5. Соколюк Л.Д.	доктор мистецтвознавства, професор;
6. Тарасенко О.А.	доктор мистецтвознавства, професор;
7. Чебікін А.В.	Президент Академії мистецтв України, професор;
8. Шило О.В.	доктор мистецтвознавства, професор.

Почесна редакційна колегія (Луцький Національний технічний університет):

1. Герасимчук З.В.	докт. економ. наук, проф., перший проректор ЛНТУ
2. Бондарський О.Г.	к.т.н., доц., проректор з науково-педагогічної роботи ЛНТУ
3. Єгоров О.А.	ректор Московського художньо-промислового інституту
4. Приступа О.В.	ст. викл., зав. каф. дизайну ЛНТУ
5. Схляренко Н.В.	канд. мист., доц. каф. дизайну ЛНТУ

ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРУ ТА ЕКСТЕР'ЄРУ АЕРОВОКЗАЛІВ З ВИКОРИСТАННЯМ НАЦІОНАЛЬНОЇ ТЕМАТИКИ

Зеленкова В.А., аспірантка, Олійник О.П., професор, канд. арх.
Національний авіаційний університет

Анотація. У статті розглядається оформлення екстер'єрів та інтер'єрів аеропортів та аеровокзалів із застосування національної тематики.

Ключові слова: аеропорт, аеровокзал, дизайн інтер'єрів, національна тематика.
Аннотация. Зеленкова В.А., Олейник О.П. Дизайн интерьера и экстерьера аэровокзалов с использованием национальной тематики. В статье рассматривается оформление экстерьеров и интерьеров аэропортов и аэровокзалов с применением национальной тематики.

Ключевые слова: аэропорт, аэровокзал, дизайн интерьеров, национальная тематика.
Annotation. Zelenkova V.A., Olyinik O.P. A design of interior and exterior of air terminals is with the use of national subject. In the article registration of exteriors and interiors of air-ports and air terminals is examined with application of national subject.

Key words: the airport, air terminal, design of interiors, national subjects.

Постановка проблеми. Розглянути застосування національних форм, символів, кольорів в дизайні аеропортів та аеровокзалів. Проаналізувати застосування національних форм та кольорів в екстер'єрах та інтер'єрах, їх взаємозв'язок.

Зв'язок роботи з науковими програмами. Дана робота має зв'язок з науковою програмою №83/10.03.03. «Засади формування гармонійного предметно - просторового середовища міських утворень».

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Існує велика кількість наукових праць і статей, в яких досліджені та висвітлені питання розвитку аеровокзалів, проте, вони недостатньо висвітлюють використання національних форм, символів, кольорів дизайні аеропортів інтер'єрів аеропортів та аеровокзалів.

Бабуров В.А. розглядає архітектуру Пекінського аеропорту [1]; Белінський І.О., Золотоперий В.М., Шинкарчук М.В. дають методичні рекомендації з архітектури аеропортів [2]; Семкіна О.В. розглядає структуру бізнес-центрів в системі аеропортів [6]; Попова Ю. зосереджувалась на архітектурній конструкції [4]. В попередній статті Олійник О.П. та Пилсвої В.А. висвітлюються прийоми використання національної тематики в дизайні інтер'єрів аеропортів та аеровокзалів [3]. В статтях Чадаєва А.Г. та Пугевого А.Ф. висвітлюються дизайн інтер'єрів закордонних аеропортів [5,7].

З іншого боку, вичерпна монографія Б.С. Черкеса «Національна ідентичність в архітектурі міст» розкриває загальні аспекти формування національної свідомості та її відображення в архітектурі, проте не торкається зовнішнього вигляду сучасних транспортних споруд, як аеровокзали [8].

Мета даної статті полягає в виявленні рис національної тематики в екстер'єрах та інтер'єрах аеровокзалів у різних країнах.

Виклад основного матеріалу. Останнім часом в усьому світі більше уваги приділяється процесам глобалізації. Будівництво сучасних громадських споруд подекуди призводить до втрати національного колориту міста та країни в цілому. Проте в об'єктах сучасного будівництва та оформленні інтер'єрів подекуди можна помітити національні риси навіть у транспортних спорудах - аеровокзалах, залізничних та морських вокзалах. Ця тенденція помітно посилилась в останні десятиріччя, у бік відродження тенденцій національної ідеї та моралі.

Розглянемо більш детально використання національних рис в інтер'єрах та екстер'єрах аеровокзалів. Як показує аналіз, національні риси можуть виявлятися у формі, декорі, дизайні, орнаментах. Так яскравим прикладом у застосуванні національних рис є інтер'єр міжнародного аеропорту **Абу-Дабі** в Об'єднаних Арабських Еміратах, центральна зала якого розміщує стилізовану колону, яка за формою та кольоровою гамою нагадує хвіст пави – один з символів цієї країни.

Стилізоване пальмове листя застосоване в дизайну інтер'єру міжнародного аеровокзалу в **Маямі, США**. Цей малюнок дуже чітко виражений на підлозі, вікнах, стінах та скляних перегородках аеровокзалу. Дизайн інтер'єру міжнародного аеропорту **«Жакарт» в Індонезії** нагадує бамбукові зарості - найпоширеніший елемент флори цієї країни. Головна національна риса в міжнародному аеропорті **«Конг Самуй» в Тайланді** виявляється в тому, що екстер'єр та інтер'єр зроблені у формі національних хатинок.

Використання національних форм досліджується не тільки в інтер'єрах аеровокзалів, але й у екстер'єрах. Так, яскравим прикладом є міжнародний аеропорт у **Денвері, США**, спроектований у 1995 році К. Френтрессом. Пасажирський термінал нагадує юрти із засніженими верхівками. Міжнародний аеропорт у **Пекіні «Чек Лап Кою»**, спроектований Н. Фостером у 2008 році до літніх Олімпійських ігор, зроблений у формі національного символу - дракону. Новий дизайн аеропорту **Веллінгтон «Скеля»** (офіційна назва), Нова Зеландія, розроблений архітектурною студією Studio Pacific Architecture, нагадуватиме подвійну скелю, як символ Нової Зеландії, що поєднує між собою функціональність та неординарність. Аеропорт **Джидді**, який знаходиться у Саудівській Аравії, запроектовано Ремом Кулхасом. Комплекс терміналів - округлі в плані споруди, в центрі кожного влаштований «оазис», великий сад, що відіграє роль рекреаційної зони. (таблиця 1).

Зазвичай при проектуванні аеровокзалів комплексів в національному стилі, архітектори намагаються дотримуватись загальної концепції в екстер'єрах та інтер'єрах (національна кольорова гама, малі архітектурні форм та інше.)

Так, яскравим прикладом в формотворенні національних рис є міжнародний аеропорт **Астани у Казахстані**, який спроектований, Кисє Курокавою у 2000-2003 рр. Дизайн аеропорту зроблений у суміші західних та східних традицій. За своєю формою аеропорт нагадує мечеть (завдяки куполоподібній формі) та юрту (завдяки отвору в куполі) (рис. 1), використані

Використання національних рис при проектуванні. Таблиця 1

Зображення національної риси	Назва аеропорту, автор, рік побудови	Опис національної риси
	Денвер, Північна Америка. Автор К. Френтресс. Побудований у 1995 р.	Термінал зроблений у вигляді національних юрт індіанців
	Пекін, Чек Лан Кок. Автор Н. Фостер. Збудований у 2008 р.	Термінал зроблений у формі національного символу - дракону
	Веллінгтон, Нова Зеландія. Автор Пашфік та Ворен і Махон. Термін реалізації 2010р.	Термінал зроблений у вигляді скель - національного символу
	Джидда, Саудівська Аравія. Автор Р. Колхас. Термін проектування 2005- 2007 рр.	Форми входів аеропорту нагадують входи до місцевих будинків.

Рис.1 Зовнішній та внутрішній вигляд аеровокзалу в Астані порівняно з юртою

Рис.2. Зовнішній та внутрішній вигляд аеровокзалу та національної форми у Веллінгтоні

Рис.3. Зовнішній та внутрішній вигляд аеровокзалу та національної форми у Денвері

національні орнаменти та кольори - зелений, блакитний та білий, що дає відчуття національних рис Казахстану.

В аеропорті **Велінгтон** у Новій Зеландії національні риси проявляються в архітектурній конструкції терміналів, які за формою схожі на подвійні скелі або гарбузи - одні з національних символів країни (рис.2). Кольорова гама аеровокзалу вповнена у теплий помаранчевих та світло-жових кольорах. Над дизайном екстер'єру та інтер'єру домінують рублені, геометричні, грубі форми. Стеля має вигляд кольорових вітражів - для забезпечення доступу в зали сонячного світла у нічний час - освічує аеропорт. Завдяки такому нестандартному підходу до архітектури пасажирських терміналів аеропорт нагадуватиме пасажиром, що вони прилетіли у творчу столицю.

Форма гострокутних дахів із засніженими верхівками міжнародного аеропорту в **Денвері** нагадує селище корінних жителів тієї країни, індіанців - вігвам. Автор проекту, Кертис Фентресс, відкрився у 1995 р. (рис.3). Зовнішня форма аеровокзалу гармонійно поєднується із внутрішньою формою, неначе знаходиться у великому вігвамі. Дизайн аеровокзалу витриманий у білому кольорі, який притаманний національним хатам корінних жителів.

Висновки. В ході дослідження було розроблено класифікацію національних рис в архітектурі та дизайні інтер'єрів аеровокзалів. Завдяки популяризації національної культури, в багатьох розвинутих країнах в екстер'єрах та інтер'єрах приміщень почали використовувати національні кольори, орнаменти, форми, символи. В залежності від культури країн кольорова гама, форма, розмір, орнамент відрізняються одна від одної. При використанні національної концепції в інтер'єрах аеровокзалів формується загальне та більш чітке враження про певну країну. Національні риси можуть використовуватись в формах інтер'єрів та екстер'єрів, декорі, кольорах, оздоблювальних матеріалах, дизайні, національній орнаментиці, малих архітектурних формах, символах.

Подальший напрямок дослідження. Планується й надалі досліджувати наступність архітектурних форм, кольорів у аеровокзалах; більш детально досліджувати розвиток в оформленнях інтер'єрів аеровокзалів зарубіжних країн; розглянути вплив аеровокзального середовища на пасажирів.

Література:

1. Бабуров В. Ворота Поднебесной // Архитектурный весник. - 2006. - № 92. - 12-14 с.
2. Бєлїнський І.О., Золотоперий В.М., Шинкарчук М.В. Аеропорт // Енциклопедія Сучасної України. Т. 1. - К.: Укр. енциклопедія ім. М. Бажана, 2001. - 206-207 с.
3. Олійник О.П., Пилєва В.А. Прийоми використання національної тематики в дизайні інтер'єрів аеропортів та аеровокзалів Проблеми розвитку міського середовища: Наук – техн. збірник /-К., НАУ, 2009.- Вип.2.- С.124 -140
4. Попова Ю.А. Архитектура аэропортов // Эксперт. – 2007. -№37, - 5-7 с.
5. Путовой А.Ф. Евро: городские «легенды» / Сайт «ПРЕССИНГ».- 2009.- <http://pressing.net.ua>
6. Семикіна О.В. Архітектура бізнес-центрів в системі аеропорту (на прикладах об'єктів цивільної авіації України): Автореф. дис...канд. архітектури: 18.00.02 / Київський національний ун-т будівництва та архітектури. - К., 2003. - 19 с.
7. Чадаєв А.Г. Аеропорт Інчон// Архитектура современных аэропортов по всему миру (1 часть).- 2005. -№7.- 5-8 с.
8. Б.С. Черкес Національна ідентичність в архітектурі міст. – Л., 2008. – 266 с.

Надійшла до редакції 03.11.2010

ПРИЙОМИ ДИЗАЙНУ СЕРЕДОВИЩА СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ МІСТА (НА ПРИКЛАДІ СЕРЕДНІХ ТА ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ)

Колесник Н.А., студентка НАУ,

Олійник О.П., професор НАУ, канд. архітектури

Національний авіаційний університет

Анотація. Наведено аналіз дизайну середовища існуючих територій середніх та вищих навчальних закладів на прикладі зарубіжних країн та короткий перелік вимог до проектування даних об'єктів.

Ключові слова: дизайн, територія, навчальний заклад, нові технології.

Аннотация. Олійник О.П., Колесник Н.А. Приемы дизайна среды специализированных территорий города (на примере средних и высших учебных заведений). В данной статье представлен анализ существующих территорий средних и высших учебных заведений на примере зарубежных стран и краткий перечень требований к проектированию данных объектов.

Ключевые слова: дизайн, территория, учебное заведение, новые технологии.

Annotation. Oliyuk O., Kolesnik N. Methods of environmental design of specialized areas of the city (for example, secondary and higher education). In this article the analysis of existing areas of secondary and higher education institutions of foreign countries and a short list of requirements for the design object.

Keywords: design, area, educational institution, new technologies.

Постановка проблеми. Провести аналіз дизайну середовища закордонних середніх і вищих навчальних закладів, та виявити нові тенденції і технології, які існують і розвиваються на сьогоднішній день.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Загальні методи ландшафтної дизайну, дизайну середовища та архітектури давно є предметом дослідження